

TOIMITTAJALTA

„Se on sallittu“, sanoo suomalainen alistuen kohtaloonsa, ja muhamettilainen taivuttaa nöyränä päänsä „kismetin“ edessä. Jotkut ajattelijat väittävätkin, että kaikki puhe ihmisen vapaasta tahdosta on tuulesta temmattu. Ihminen päättää, mutta Jumala säätää, eikä kukaan kykene väistämään karmaansa. Eikö ihmisen hiuskarvatkin ole luettu?

Usein elämässä näyttääkin siltä, että kohtalo on ennakolta tähtiin kirjoitettu. Mikä tapahtuu, tapahtuu, eikä ihmisen vapaudesta ole paljokaan tietoa. Päinvastoin ihminen saattaa perästäpäin ihmetellä, mikä „häneen meni, kun noin tuli menetelleeksi“. Monet miehet selittävät sillä tavalla avioliittoon joutuneensa.

Jälleensyntymisoppi pelastaa meidät kuitenkin uskomasta sekä sokeaan kohtaloon että vallattomaan ja siis olemattomaan inhimilliseen vapauteen. Jälleensyntymisen kannalta ymmärrämme, että se, mikä meitä välttämättömänä kohtalona tässä elämässä yllättää, onkin meidän itsemme valmistama edellisessä tai edellisissä ruumistuksissamme. Ja millä tavalla olemme sen valmistaneet? Omilla ajatuksillamme, haluillamme, pyrkimyksillämme, teoillamme.

Sattuuhan yhdessäkin elämässä, että jotakin ikävöimme; emme sitä heti saa, mutta kun aika on kypsä, joutuu se osallemme omien halujemme hedelmänä. Ehkä sillä välin ajatuksemme jo ovat kääntyneet muuanne; ehkä ennen niin suuresti toivomamme asia onkin muuttunut kahleeksi, joka sitoo vapauttamme. Kuitenkaan emme ole oikeutetut soimaamaan sokeata kohtaloa, koska itse olemme sen punoneet. Ihminen on oman onnensa seppä.

Jos välttämättä tahdomme tunkeutua syvemmälle, jos kysymme, miksikä paha ja kärsimys yleensä on olemassa, silloin välttäkäämme niitä, jotka puhuvat personallisesta jumalasta ja hänen suunnitelmistaan. Jos personallinen jumala olisi olemassa kaiken takana, silloin hän olisi pahankin alkusyy, ja hänen suunnittelujaan, joissa helvetillisellä tuskallakin olisi oma sijansa, voitaisiin yhtä hyvin nimittää pahan hengen tarkoitusperiiksi. Kuinka moni väsynyt ajattelijä onkaan huudahtanut: olisinpa minä luoja, en loisi kärsimystä!

Tästä pulasta päästää meidät Salaisen Opin ikuista rauhaa uhkuva metafysiikka. Kaiken olemassaolon takana, se sanoo, ei ole personallinen

Jumala, vaan Ehdoton Elämä, filosofian Absoluutti, joka on ilman määritelmiä, joka ei ole hyvä eikä paha, ei henki eikä aine, ei vapaa eikä välttämätön, vaan johon kaikki vastakohtat häipyvät ja uppoutuvat. Absoluuttinen elämä on se „kolmas“, joka on sekä hengen että aineen, sekä tajunnan että muodon, sekä hyvän että pahan isä ja äiti.

Tämän aikain viisauden mukaan on kyllä olemassa personallisia jumalia ja luojia, jotka paljonkin „suunnittelevat“, niinkuin jokainen elävä ja järkevä olento, ihminenkin, tekee. Mutta he edustavat ehdottoman elämän henki- eli tajuntapuolta eikä heillä ole rajatonta valtaa aineen, s. o. ilmennysten ja muotojen yli. Muotoja he luovat, mutta mistä? Aineesta, s. o. ehdottoman elämän toisesta olemuspuolesta, jonka kanssa he työskentelevät, jota vastaan he „taistelevat“, mutta joka kätkee itseensä lukemattomia, tuntemattomia salaisuuksia. Korkein jumalakaan ei tunne Absoluutin salaisuutta! Ja tämä salaisuus kätkeytyy Aineen olemukseen, joka ei suinkaan ole meidän tuntemamme fyysillinen materia, vaan mitä salaperäisin maagillinen voima.

Kun siis esim. meidän aurinkokuntamme „personallinen jumala“, Logos, suunnittelee luotavaa maailmaa, hän nerokkaan arkkitehdin tavalla näkee maailmansa täydellisenä, ihanana temppeleinä, jonka onnellisina palvelijoina elävät olennot ovat. Hän ei tiedä mitään pahasta eikä hän suunnittele mitään kärsimyksiä! Päinvastoin hän varmasti toivoisi, että hänen jumalallinen suunnitelmansa täydellisestä taivaallisesta ihmisestä toteutuisi ilman vastuksia, mutta hän tietää kyllä, että aineessa piilee vastus, hitaus, hankaluus. Hänen uhrinsa ja rakkautensa on siinä, että hän antautuu työhön ja taisteluun aineen voittamiseksi, samaten kuin hänen uskonsa ja tietonsa on, että hän pääsee voittajaksi. Maailman luominen ja ilmennyt olemassaolo on kuin suuri jumalallinen seikkailu!

Sentähden ei ole olemassa mitään pahaa itsessään. Jumala on hyvä. Kaikki olennot, jotka ovat saavuttaneet jumalallisen kehitysasteen, ovat hyviä. Paha on vain hyvän puute, aine, joka ei ole vielä henkevoitynyt, eikä paha ole olemassa muuta kuin sille, joka hetkellisesti joutuu sen uhriksi.

*

Mielihyvällä julkaisen tässä numerossa kirjoituksen vegetarismien puolustukseksi. Olen saanut useampiakin toimitukselle osoitettuja kirjeitä samasta asiasta, mutta tilanpuute estää kaikkia painattamasta. Koska

kaikki muuten puolustavat kasvissyöntiä, on tarkoitus asiallisesti saavutettu jo yhdellä hyvin sommitellulla artikkelilla.

Vegetaariset lukijani ovat epäilemättä ajatelleet, etten enää kannata kasvissyöntiä, että kukaties sitä vastustankin. Semmoista luuloa tahtoisin oikaista. Kuinka niin kokonaan olisin saattanut unohtaa ja hyljätä nuoruuteni ihanteen? Kahdennellakymmenennellä ikävuodellani luovuin eläimellisestä ravinnosta ja miltei neljännesvuosisadan olin vegetariaani, – eikä terveyteni siitä kärsinyt. Päinvastoin tunsin itseni sielullisestikin aina tyytyväiseksi. Jos nyt olen – ehkä vain toistaiseksi – palannut kaikenlaisen ravinnon nauttimiseen, voin silti hyvällä syyllä sanoa olevani sekä periaatteellisesti että käytännöllisesti puolueeton, koska molempia ihmisravinnon muotoja olen kokenut yhtä paljon ja yhtä kauvan. Kuuntelen siis mitä suurimmalla mielihyvällä sekä toisen että toisen aatteen kannattajia, – tai tarkemmin sanoen: vegetarismien kanattajia, sillä epäilen, että jos joku rupeaisi puolustamaan voimakkain sanoin lihansyöntiä, silloin asettuisin hänen vastustajakseen. Jos käytännössä olenkin nykyään „omnivoori“, taidan silti periaatteellisesti olla yhä edelleen kasvissyöjä.

*

Elämäni on nyt ulkonaisesti tehnyt kääntein ja astunut uuteen ajanjaksoon. Sittenkun luovutin Tuonenkylän päämajan Teosofiselle Seuralle, ei minulla ole ollut varsinaista kotia. Kohta luovutuksen jälkeen alkoi Suomen sisäinen sota, ja asianhaarat pakottivat muuttamaan pois Tonttulasta Pihlajamäelle tammikuussa 1918. Saman vuoden huhtikuun marraskuu vietettiin Sammatissa, ja kesäkuussa 1919 tapahtui muutto Epilään. Toukokuussa 1920 siirryttiin Helsinkiin ja elokuun viimeisenä päivänä 1921 takaisin Tonttulaan. Nyt maaliskuun lopulla tänä vuonna 1924 pauskasi kohtalo meidät Lopelle, jossa olen ostanut pienen tilan.

Tätä kirjoittaessani asun siis omassa kodissa jälleen. En ole enää kuin ihmisen poika, jolla ei ole mihin päänsä kallistaa, vaan kuin ketuilla on minulla taas luola. Onko se eliniäksi vaiko vain lyhyeksi ajaksi, sen tietää yksin karma. Osoitteeni ja siis Ruusu-Ristin toimituksen ja Ruusu-Risti-seuran johtajan osoite on nyt: Hyvinkää, Pilpala, Saarenmaa. Helsingin työtäni jatkan kulkemalla säännöllisesti kerran viikossa pääkaupungissa.

Tavallisen aikakauskirjan toimittajan olisi hullua ja turhaa puhua tällaisista persoonallisista asioista; riittäisi osoitteen muutoksen mainitseminen. Mutta minä olen hemmoiteltu; olen tottunut puhumaan vapaasti omistakin asioistani ja kuvittelen aina olevani keskellä ystäväpiiriä, joka ymmärtämyksellä ja anteeksiannolla, vieläpä joskus mielihyvälläkin kuuntelee juttelujani.

Senpätähden arvoisat lukijani nytkin ymmärtävät, että olen ollut kuin myllyssä – ja vielä olen, ennenkuin elämä taas järjestyy. Ruusu-Ristin maaliskuun numero oli toista viikkoa valmiina, ennenkuin se voitiin jakaa; osoitteiden painatus näet myöhästyi latomakoneen muutamia päiviä kestäneen pahoinvoinnin takia; korjausvedosta piti vain sittenkin käyttää, mutta toivon, että numero silti tuli onnellisesti perille tilaajille.

Ruusu-Risti-seuramme vuosikokous on pääsiäisenä ja sekin puolestaan lisää minun kiireitäni.

Ehkä joku lukija on muistanut, että Ruusu-Ristin piti tänä vuonna sisältää kertomus teosofisen liikkeen vaiheista Suomessa. En ole suoraan sanoen ennättänyt sitä alkaa, mutta vuosihan ei vielä ole lopussa. Antakaa viivytys minulle anteeksi, niin lisääntyy teidän hyvä karmanne tulevien ruumistuksien varalle, kuten buddhalainen sanoo.

(Ruusu-Risti 1924 No 4, Huhtikuu, s. 121-125)